

Főoldal>Jogi lépések indítása>Az EU és a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei>**A tagállamok szakosított bíróságai**

A tagállamok szakosított bíróságai

Szlovénia

Ez az oldal Szlovénia különös hatáskörű bíróságainak szervezetéről nyújt tájékoztatást.

A munkaügyi bíróságok és a szociális ügyekkel foglalkozó elsőfokú bíróság (*Delovna sodišča in socialno sodišče*)

A jogszabályi rendelkezések szerint a munkaügyi bíróságok hatáskörébe az egyedi és kollektív munkaügyi jogviták eldöntése, a szociális bíróság hatáskörébe pedig a szociális jogviták rendezése tartozik.

A munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság első fokon döntenek. A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság (*Višje delovno in socialno sodišče*) dönt a munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság határozataival szembeni fellebbezésekről, a Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság határozataival szembeni fellebbezések és felülvizsgálati kérelmek ügyében pedig a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jár el.

A **munkaügyi bíróság** hatáskörébe az alábbi kérdésekkel kapcsolatos, **egyedi** munkaügyi jogviták elbírálása döntéshozatal tartozik:

a munkaviszony létrejötte, fennállása, időtartama és megszűnése;

a munkavállalók és a munkaadók, illetve jogutódai közötti munkaviszonyból eredő jogok, kötelezettségek és felelősség;

a munkavállaló és a munkavégzésre irányuló szerződésben megjelölt felhasználó közötti jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek;

a munkaadó és a pályázó között a felvételi eljárással kapcsolatos jogviták;

iparjogvédelmi jogból eredő, a munkavállaló és a munkaadó közötti szerződésben a munkaviszony alapján megállapított jogok és kötelezettségek;

15 év alatti gyermekek, tanulószerveződéses tanulók, diákok és egyetemisták munkavégzése;

a munkaadó által diákok vagy egyetemisták részére nyújtott üzemi ösztöndíjak;

próbaidő önkéntes teljesítése;

jogszabályban meghatározott esetek.

A munkaügyi bíróságok hatáskörébe tartozik annak eldöntése is, hogy a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó kártérítési perben valamely biztosítótársaság perbe hívható-e.

A **munkaügyi bíróság** hatáskörébe tartozik az alábbi **kollektív** munkaügyi jogviták elbírálása:

a kollektív megállapodás részes feleinek egymás közötti, vagy harmadik felekkel szembeni jogvitája a kollektív megállapodás érvényességével és végrehajtásával kapcsolatosan;

kollektív tárgyalások folytatására való felhatalmazás;

a kollektív megállapodás jogszerűsége és más kollektív megállapodásokkal való összhangja, valamint a munkaadó általános érvényű jogi aktusainak összhangja a jogszabályokkal és a kollektív megállapodásokkal;

a sztrájk és más szervezett fellépés jogszerűsége;

a vezetőségben való munkavállalói részvétel;

a szakszervezetek munkaviszonnyal kapcsolatos hatáskörei;

a szakszervezetek reprezentativitásával kapcsolatos döntések;

jogszabályban meghatározott esetek.

A **szociális bíróság** hatáskörébe az alábbi kérdésekkel kapcsolatos szociális jogviták elbírálása tartozik:

1. A **nyugdíjak és a rokkantsági biztosítás** terén:

a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosításra való jogosultság, illetve az ebből származó jogok;

a kötelező kiegészítő nyugdíjbiztosításra való jogosultság, illetve az ebből származó jogok;

a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosítási hozzájárulások, valamint a kötelező kiegészítő nyugdíjbiztosítási hozzájárulások fizetése;

azon munkakörök meghatározása, illetve törlése, amelyek tekintetében kötelező a kiegészítő nyugdíjbiztosítás;

a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosításban való önkéntes részvétel, valamint e biztosítási hozzájárulások fizetése;

nyugdíjjogosultsági időszakok elismerése és megváltása;

állami nyugdíjra való jogosultság;

hivatalos nyilvántartással kapcsolatos jogviták.

2. Az **egészségbiztosítás** terén:

a kötelező egészségbiztosításhoz való jog és az ebből származó jogok, a biztosítási hozzájárulás fizetése.

3. A **munkanélküliségi biztosítás és a munkaerő-felvétel** terén:

a kötelező munkanélküliségi biztosításhoz való jog és az ebből származó jogok, e tekintetben a biztosítási hozzájárulás fizetése;

a kötelező munkanélküliségi biztosításban való önkéntes részvétel és e tekintetben a biztosítási hozzájárulás fizetése;

szociális helyzettől függő ösztöndíjak, és a tehetséges diákoknak nyújtott ösztöndíjak;

garanciák és támogatott kamatláb mellett nyújtott, szociális alapú diákhiteltek.

4. A **szülői védelemi biztosítás és a családi ellátások** terén:

a szülői védelemi biztosításhoz való jog és az abból származó jogok, és a biztosítási hozzájárulás fizetése;

a családi ellátásokhoz való jog;

5. A **szociális ellátások** terén:

társadalombiztosítási ellátások;

szociális ellátásokra való jogosultság különféle jogcímenek, amennyiben céljuk az igénylő társadalombiztosítási helyzetének rendezése, és ha az ellátásra juttatásra való jogosultság szociális alapú.

A szociális bíróság hatáskörébe a fent felsorolt területeken az alábbi szociális jogviták elbírálása tartozik:

jogosulatlanul felvett ellátások visszafizettetése;

a biztosított személynek vagy a szociális ellátás igénylőjének állami szerv által vagy hatósági jogkörben okozott kár megtérítése, vagy a biztosított által

biztosítási jogviszonnyal vagy társadalombiztosítási jogosultságok gyakorlásával összefüggésben valamely intézménynek okozott kár megtérítése.

A szociális bíróság hatáskörébe tartoznak továbbá a jogszabályban meghatározott más szociális tárgyú jogviták is.

A Szlovén Köztársaságban az alábbi elsőfokú bíróságok működnek:

a Celje városban működő Celjei Munkaügyi Bíróság, Celje igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel;

a Koper városban működő Koperi Munkaügyi Bíróság, Koper és Nova Gorica igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel;

a Ljubljana városban működő Ljubljanei Munkaügyi és Szociális Bíróság, munkaügyi vitákban a Kranj, Krško, Ljubljana és Novo Mesto igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel, szociális jogvitákban pedig a Szlovén Köztársaság egész területére kiterjedő illetékességgel;

a Maribor városban működő Maribori Munkaügyi Bíróság, Maribor, Murska Sobota, Ptuj és Slovenj Gradec igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel.

Az elsőfokú bíróságok munkaügyi jogvitákban a bíróság székhelyén ítéleznek, kivéve, ha valamely rendelkezés külső tárgyalási helyszínen történő tárgyalást ír elő.

Munkaügyi és szociális jogvitákban az elsőfokú bíróság egy hivatásos bíróból (elnök) és két ülnökből álló **tanácsban** ítéleznek, az ülnökök egyikét a munkavállalók vagy biztosítottak jegyzékéről, a másikat pedig a munkaadók vagy intézmények jegyzékéről választják.

Egyesbíró ítélezik a vagyoni jogi igényt érintő egyéni munkaügyi és szociális jogvitákban, ha a perérték 40 000 EUR-nál alacsonyabb. Néhány jelentős kérdésben a követelés értékétől függetlenül egyesbíróknak kell eljárnia, pl. a munkaszerződés felbontásával, próbaidővel, túlórával, pihenőidővel, szabadsággal és más távolléttel, a rendkívüli körülmények közötti munkavégzési kötelezettséggel, fegyelmi szankciókkal, munkavégzés fegyelmi eljárás vagy ideiglenes áthelyezés miatti felfüggesztésével kapcsolatos egyedi munkaügyi jogvitákban; jelenléti díjjal, a testi sérülés tekintetében rokkantsági ellátásra való jogosultsággal és a gyógyfürdőkezeléshez való joggal kapcsolatos szociális jogvitákban.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság (Višje delovno in socialno sodišče)

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság a munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket bírálja el. A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság határozatai ellen benyújtott fellebbezések és felülvizsgálati kérelmek ügyében a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (Vrhovno sodišče Republike Slovenije) dönt.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság székhelye Ljubljana.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság háromtagú tanácsban ítélezik.

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága (Upravno sodišče Republike Slovenije)

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának hatáskörébe a közigazgatási jogvitákban történő döntéshozatal tartozik, a közigazgatási jogvitákról szóló törvényben meghatározott módon és eljárásoknak megfelelően.

A közigazgatási jogviták keretében a törvénynek megfelelően biztosítják az egyének és szervezetek jogainak és kedvezményeinek jogi védelmét az állami szervek, helyi önkormányzati szervek és hatósági jogkört gyakorlók határozataival és intézkedéseivel szemben.

A közigazgatási jogvitában a bíróság:

dönt a felperes jogi helyzetét sértő, jogerős közigazgatási jogi aktusok jogszerűségéről;

ha más megfelelő jogvédelem nem biztosított, dönt a magánszemélyek emberi jogait és alapvető szabadságait sértő egyedi aktusok és intézkedések jogszerűségéről;

dönt az állami szervek által rendeleti formában kiadott, egyedi jogviszonyokat szabályozó jogi aktusok jogszerűségéről;

a törvényben meghatározott esetekben, vagy ha az Alkotmány vagy törvény más megfelelő jogvédelmet nem biztosít, elbírálja az állam és a helyi önkormányzatok között, a helyi önkormányzatok közötti, illetve a helyi önkormányzatok és a közhatalmi jogkört gyakorló szervek között felmerülő közjogi jogvitákat,

a törvényben meghatározott esetekben dönt egyéb aktusok jogszerűségéről.

Közigazgatási jogvitában első fokon a Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága dönt. A közigazgatási jogvitában hozott első fokú határozat és a rendkívüli jogorvoslatról hozott határozat ellen benyújtott panaszt azonban a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága bírálja el.

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának székhelye Ljubljana-ban található.

A Közigazgatási Bíróság ítélezési tevékenységét a **székhelyén**, valamint a következő **kirendeltségeken** folytatja:

a celjei kirendeltségen a Celjei Felsőbíróság illetékességi területén;

a Nova Gorice-i kirendeltségen a Koperi Felsőbíróság illetékességi területén;

a maribori kirendeltségen a Maribori Felsőbíróság illetékességi területén.

A közigazgatási bíróság három bíróból álló tanácsban ítélezik, kivéve egyes törvényben meghatározott ügyeket, amelyekben egyesbíró dönt.

A **Legfelsőbb Bíróság** egyesbíróként jár el az eljárás felfüggesztése tárgyában; háromtagú tanácsban bírálja el a fellebbezéseket és a felülvizsgálati kérelmeket; a közigazgatási bíróság és az általános hatáskörű bíróságok vagy valamely szakosított bíróság közötti hatásköri összeütközést érintő jogvita elbírálásakor három bíróból álló tanács jár el; a közigazgatási bíróság és a Legfelsőbb Bíróság közötti hatásköri összeütközést érintő jogviták elbírálásakor öt bíróból álló tanács jár el.

Jogi adatbázisok

További információkat találhat a szlovén bíróságokról a [Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának hivatalos honlapján](#).

Kapcsolódó linkek

Munkaügyi bíróságok

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága

Utolsó frissítés: 27/05/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.